

Лалаян Н. С.,

доцент кафедри германської філології та перекладу Інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПЕРЕКЛАД ТВОРІВ А. ШНІЦЛЕРА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ «TRAUMNOVELLE»)

Анотація. У статті подано матеріал про творчість австрійського письменника і драматурга А. Шніцлера та переклад його творів українською мовою. Визначено головні риси індивідуального стилю письменника, здійснено порівняльний аналіз перекладів повісті «Traumnovelle», виконаних І. Мегелою та Н. Іванчук, з'ясовано, яких стратегій вони дотримуються у відтворенні доміант авторського стилю.

Ключові слова: Шніцлер, переклад, індивідуальний авторський стиль, порівняльний аналіз.

Постановка проблеми. Артур Шніцлер (1862–1931) – один із яскравих і суперечливих письменників, новатор у прозі та драматургії ХІХ – початку ХХ століття, творець, для письмової палітри якого характерна широка соціальна проблематика. Він майстер психологічного аналізу, талановитий художник-новатор, який віртуозно володів словом і самотнім стилем [1, с. 2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Творча спадщина А. Шніцлера посідає одне з найпомітніших місць у контексті європейського літературного процесу [2, с. 17]. Його творам притаманний витончений психологізм й еротизм, у них звучать постромантичні мотиви неподільності реальності та ілюзії, перетворення дійсності за допомогою естетичної гри [3, с. 309]. Прозі Шніцлера властиве об'єктивне відтворення дійсності, соціальних і моральних конфліктів. Для неї прикметна соціальна заострена проблематика і різноманітність художньої форми творів [2, с. 17]. Тому не дивно, що творчість письменника неодноразово розглядали багато дослідників, зокрема О. Грицай, М. Євшан, Д. Задонський, І. Мегела, І. Зимомря та інші. Вони сприяли активному та плідному засвоєнню художньої спадщини А. Шніцлера на українськомовному ґрунті. Суттєвий внесок належить також таким дослідникам та перекладачам художнього доробку письменника, як М. Вороний, В. Гнатюк, Б. Грінченко, Т. Крушельницький, О. Фацієвич, О. Бродська, О. Яворівська. Що стосується дослідження перекладів творів А. Шніцлера українською мовою, то вони становлять широкий простір для розвідок.

Метою статті є дослідження українськомовних перекладів повісті А. Шніцлера «Traumnovelle». Ми ставимо перед собою такі завдання: 1) узагальнити інформацію про творчість А. Шніцлера та переклад його творів українською мовою; 2) визначити особливості індивідуального авторського стилю письменника та з'ясувати, чи є твори Шніцлера важкими для перекладу; 3) провести порівняльний аналіз перекладів «Traumnovelle», виконаних І. Мегелою та Н. Іванчук, з'ясувати, які стратегії вони використовують у відтворенні доміант авторського стилю А. Шніцлера.

Виклад основного матеріалу. Аналіз творчого доробку Артура Шніцлера свідчить про те, що у ранній період його літературної діяльності переважали драматичні твори, проте сам письменник вважав себе кращим оповідачем, ніж драматургом.

Це підтверджує діяльність Шніцлера як новеліста, проза якого є вершиною літературної спадщини. А. Шніцлер виявляє у своїх новелах точні та глибокі знання психології. Типовими для нього є дві розповідні стратегії: експеримент і загадка. Обидві вимагають активного сприйняття, спрямованого на те, щоб викликати у читача сумнів замість того, щоб дати готове рішення чи вказати на розв'язку. Новелістика А. Шніцлера привертає увагу жанровими особливостями, зокрема стислістю форми відтворення; описом одного незвичайного епізоду або події; фрагментарністю сюжету; ефектом незвичайності в оповіді, обмеженою кількістю персонажів. Предметом зображення у його новелах та оповіданнях є певний момент із життя героїв, часто вирішальний чи поворотний. Письменник прагне не стільки змалювати певні події, скільки передати внутрішні почуття й убоління героїв, а також викликати відповідні емоції у читача [4, с. 10–11].

Мабуть, жоден інший австрійський письменник так багато не перекладався на інші мови, як А. Шніцлер. Якщо говорити про українські переклади творів А. Шніцлера, то першим інтерес до його прози виявив О. Фацієвич, переклавши у 1904 році українською мовою цикл із семи діалогів «Anatol» («Анатоль»). Серед інших україномовних перекладів Шніцлера особливе місце займають такі твори, як драма «Freiwild» («Дика звірина», 1905) у перекладі Й. Стадника; «Leutnant Gustl» («Лейтенант Густль», 1904) у перекладі В. Гнатюка; «Liebeleien» («Забавки», 1908), переклад Б. Грінченка; «Literatur» («Література», 1913), «Die letzten Masken» («Останні маски», 1913), «Der einsame Weg» («Самітною дорогою», 1915), переклад М. Грушевської; «Therese. Chronik eines Frauenlebens» («Тереза. Хроніка з життя однієї жінки», 1928) у перекладі О. Гордона; «Der grüne Kakadu» («Зелений какаду», 1930–1938), переклад В. Крушельницької; «Die Frau des Weisen» («Жінка вченого»), «Der blinde Geronimo» («Сліпий Джеронімо», 1934), переклала О. Яворівська. Упродовж 1940–2000 рр. твори А. Шніцлера не перевидавалися і не перекладалися. Завдяки дослідницькій та перекладацькій діяльності І. Мегели, початок ХХІ ст. становить новий етап у рецепції видатного драматурга та новеліста українськими читачами, а його переклади творів А. Шніцлера «Передбачення долі. П'єси, оповідання» (2001), «Повернення Казанови. Повісті, оповідання» (2003), «Гра на світанку» (2009) розпочинають сучасну серію видань письменника в Україні [2, с. 14–17].

Індивідуальний авторський стиль А. Шніцлера є неповторним та унікальним. Важливим чинником стильового новаторства Шніцлера є його особливий підхід до організації художньо-образного матеріалу творів. Це виявляється, по-перше, у виробленні письменником прийомів і техніки самоаналізу (завдяки цьому він виокремлює переживання героїв), по-друге, у розширенні функціональних можливостей зображувального плану. Ефект внутрішніх монологів зумовлений лексични-

ми та синтаксичними засобами відображення експресивності [5, с. 131]. Критики (О. Грицай) указують на меланхолійний, «ніжно сумовитий» характер творів митця, легкість стилю, вміння будувати динамічну драматичну дію та витончені діалоги. Важливою ознакою літературного письма Шніцлера є авторське осмислення певних суспільно-політичних подій та явищ, життєвого шляху реальної історичної особи або важливої для життя народу проблеми, здійснене за законами художньої творчості із залученням справжніх документів свого часу, глибоким співвіднесенням власного досвіду з внутрішнім світом героїв, соціальною й психологічною природою їхніх вчинків [5, с. 135].

Одним із найбільш відомих творів А. Шніцлера є повість «Traumnovelle», над якою письменник працював із 1921 року, друком вона вийшла у 1926 р. У статті «Маскарад прихованих бажань. Психоаналіз «Траумновелле» Артура Шніцлера» І. Мегела зазначає, що цей твір «надає вдячний матеріал для психоаналізу: тлумачення коливань між сексуальним потягом і цензурою свідомості, розбіжністю між свідомим і підсвідомим, чоловічою і жіночою природою. Це перша спроба в історії літератури художнього втілення фрейдистської теорії» [3, с. 309]. Сюжет твору побудований на грі сновиддя. Головні герої повісті доктор Фрідолін і його дружина Альбертіна розповідають одне одному про ті спокуси, які всюди їх підстерігають. Вони щиро намагаються знайти у реальності порятунком від своїх незрозумілих сновидінь і сексуальних фантазій [3, с. 309]. Шніцлер майстерно плете інтригу, викликаючи зацікавлення у читача. Психологізм є стильовою домінантою прози письменника, він допомагає розкрити внутрішній світ героїв, їхній психічний стан. «Складається враження, що ви пізнали більше ніж я... для вас доступним є те, що мені доводиться з великим зусиллям викопувати в людях», – писав Зігмунд Фройд в одному з листів до Шніцлера [3, с. 319].

Українською мовою «Traumnovelle» була перекладена двічі: у перекладі І. Мегели повість вийшла друком у 2003 році у видавництві «Молодий буковинець» та ввійшла до збірки «Повернення Казанови. Повісті, оповідання». У перекладі Н. Іваничук – у 2012 році у видавництві «Піраміда». В інтерв'ю перекладачі зазначають, що «Шніцлер складний для перекладу, насамперед тим, що у його творах дуже багато реалій, яких вже немає, і багато хто не знає ці поняття, а в словниках вони не зазначені» (І. Мегела). «Архаїчна мова (місцями), властиві давнім австрійським (і німецьким) авторам нагромаджені синтаксичні конструкції» також ускладнюють переклад твору (Н. Іваничук).

У результаті проведеного перекладознавчого аналізу досліджуваного твору ми виявили низку мовностилістичних засобів, які є домінантами індивідуального авторського стилю А. Шніцлера. Проаналізуємо, як упоралися перекладачі з відтворенням цих домінант. Першим, що впадає в очі піл час читання «Traumnovelle», є стиль написання твору, автор часто використовує мову високого стилю. Це виявляється у вживанні іменникового закінчення *-e* у давальному відмінку (*in früher Stunde, in jedem Falle, zum Tanze, mit einem Male, aus dem Spitale, in der Türe, im Traume, zu Werke, im Schlafe, im Leibe, unter dem Bilde*), а також у використанні пишномовних фраз, притаманних мовленню героїв. Розмовне, подекуди ненормативне мовлення героїв, мовлення з акцентом також яскраво простежується у творі. Як зауважує Т. Андрієнко, «мовлення персонажа, відповідно до задуму автора, відтворює характеристики особистості в інтелектуальній, емоційній і мотиваційній сфері. Задля відтворення авторського задуму, перекладач повинен

визначити спосіб адекватного відтворення цих характеристик через підбір належних мовних засобів в іншій мові» [6, с. 93]. Що стосується пишномовного мовлення персонажів, то у всіх проаналізованих нами прикладах й І. Мегела (М), і Н. Іваничук (І) майстерно та гармонійно його відтворюють: «*vorläufig werden Sie die Freundlichkeit haben, hier meine Rückkehr abzuwarten*» [9, с. 28]. – «**Будьте ласкаві**, залишитися тут доти, доки я не повернуся» (М); «А тим часом, **будьте такі люб'язні** дочекається мого повернення» (І); «*Unglückliche Liebe zu Euer Hochwohlgeboren?*» [9, с. 53] – **Нешасливе кохання до вашої величності?** (М); **Нешасливе кохання до її висококості?** (І); «*Und Herr Doktor wären vielleicht selbst so gütig, die Behandlung zu übernehmen?*» [9, с. 53] – **І пан доктор**, напевно, **готовий люб'язно** взяти на себе цей огляд? (М); То, може, **пан доктор був би такий люб'язний** і сам взявся за її лікування? (І).

Чи то завдання відтворення неграмотного мовлення персонажів виявилось досить складним, чи то перекладачі знехтували цим, тим не менш, граматичні та фонетичні помилки, незакінчені слова та фрази в тексті перекладу майже не збережено: *Wen sucht der Herr? Die Fräuln Mizzi? Die wird so bald nicht z'haus kommen* [9, с. 62] – **Пан хоче бачити Міцці?** Ну, вона не швидко повернеться (М); **Кого пан шукає?** Міцці? Вона ще не скоро буде вдома (І); *Na, wenn's der Herr eh weiß. Aber mir sein g'sund, Gott sei Dank* [9, с. 62] – Ну, якщо ви все знаєте... Але я здорова, хвалити Бога! (М); **Якщо пан і сам це знає...** Але я, слава Богу, здорова! (І). Лише у деяких випадках ми помітили часткове відтворення помилок, просторічного мовлення та неправильної вимови персонажів. Проте характерним це є лише для індивідуального стилю Н. Іваничук: *Unmöglich. Vielleicht nächstes Mal* [9, с. 25] – **Це неможливо.** Можливо якимось іншим разом (М); **Не**, жодного шансу... **Хіба** наступного разу (І); **No, wie wir i denn heißen? Mizzi natürlich** [9, с. 16] – Ну, як нас усіх звуть? Звичайно ж, Міцці (М); **Не**, як ми **ше** можемо тут називатися? Міцці, **ясно..** (І); *Was glaubst denn du, wie alt ich bin?* [9, с. 62] – Як ти гадаєш, скільки мені років? (М); **Скільки б ти мені дав, га?** (І). У наступному прикладі спостерігаємо відтворення мовлення іноземця, який розмовляє нерідною мовою: «*Sie werden uns unverzüglich hinauslassen, Herr Chibisier*», *sie sprachen den Namen Gibiser zu Fridolins Befremden französisch aus*» [9, с. 18] – **Негайно відпустіть нас, пане Гібізер.** – На подивування Фрідоліна, вони вимовляли це ім'я на французький манер (М); Ви повинні негайно нас відпустити, пане **Жібізьє**, – на превелике здивування Фрідоліна, вони вимовляли ім'я Гібізера на французький лад (І). Як бачимо, іноземний акцент збережено лише в одному з перекладів.

Домінантою авторського стилю на лексичному рівні є вживання стилістично маркованих одиниць. Перекладачі по-різному підійшли до їхнього відтворення. Якщо Н. Іваничук намагається підібрати лексеми з відповідною конотацією, то І. Мегела надає перевагу нейтральним одиницям: *wir plauderten miteinander* – ми **розмовляли** з ним (М); ми собі **балакали** (І); *zu faseln liebte* – любила **розповідати** (М); **торочила** (І); *in Mariannens Behausung* – у **кімнаті** Маріанни (М); у **помешканні** Маріанни (І); *Gatte* – чоловіком (М); мужем (І); *Sohn eines jüdischen Branntweinschenskers in einem polnischen Nest* – син єврея-шинкаря, він виріс у польському **містечку** (М); син єврея-корчмаря, з якогось забутого Богом польського **зака-марка** (І). Проте у деяких прикладах перекладачі відтворюють стилістично забарвлені одиниці оригіналу нейтральними, що у багатьох випадках зумовлене системою української мови:

Haupt – голова (М); (І); *die Physiognomien* – їхні обличчя (М); (І); *sein Antlitz* – його обличчя (М); обличчя його (І); *das schöne Weib* – прекрасну панну (М); красуню (І); *Ehegemach* – спальні (М); подружньої спальні (І). Цікавим видався той факт, що навіть у тих випадках, коли автор оригіналу вживає нейтральну лексему, перекладачі вдаються до стилістичних трансформацій, знаходячи більш експресивну лексему, частіше нижчого регістру. Особливо яскраво це проявляється у перекладі Н. Іванчук: *Mir kann nichts passieren* [9, с. 24] – Що ж таке там може трапитися (М); Що може з нами **приклучитися** (І); ...*daß Sie es mit einer Wahnsinnigen zu tun hatten?* [9, с. 24] – ...що маєте справу з божевільною? (М); ...що маєте справу з **причинною?** (І) (причинний – *позм.* «божевільний»); *sagte Fridolin* [9, с. 37] – відказав Фрідолін (М); врешті **видушив** він **із себе** (І); *nackt* [9, с. 38] – голим (М); **голяка** (І); *der altväterische Klingelton* [9, с. 8] – старовинний дзвоник (М); старомодне **теленкання** дзвоника (І); ... *seine Gattin, die sich eben jäh einem Unbekannten entzogen...* [9, с. 2] – Альбертіна щойно відійшла від незнайомця (М); Вона щойно **спекалася** товариства якогось незнайомця (І). Стилiстичні трансформації є свідченням відкритості перекладачів до використання широких пластів стилістично маркованих одиниць. Такі перекладацькі рішення підсилюють емоційність твору та додають йому розмовної конотації.

Цікаво простежити, як відтворені у перекладі фразеологічні одиниці (далі – ФО). Зауважимо, що обом перекладам властивий відхід від оригіналу – перекладачі часто відтворюють ФО нефразеологічним способом: *lieb sich die Angelegenheit immer noch ins reine bringen* [9, с. 15] – він зможе з'ясувати справу (М); тоді й з'ясує стосунки (І); *Doch Fridolin rührte sich nicht vom Fleck* [9, с. 20] – Але Фрідолін не зрушив з місця (М); Однак Фрідолін не рушився з місця (І); *den Nachtigall stets besonders in sein Herz geschlossen hatte* [9, с. 21] – до якого відчував особливу симпатію (М); Нахтігаль, який любив Фрідоліна (І); *Es kann nicht mehr auf dem Spiel stehen als mein Leben* [9, с. 35] – Я ризикую тільки життям (М); Я ризикую лише своїм життям (І); *wenn's mit rechten Dingen zugeht* [9, с. 41] – За звичних умов... (М); ...наскільки він пригадував (І); *Darüber braucht ihr euch also auch keine grauen Haare wachsen zu lassen* [9, с. 67] – Ну, можете не турбуватися, з цього приводу (М); Тож можеш не турбуватися про це... (І); ...*daß wir aus allen Abenteuern heil davongekommen sind* [9, с. 73] – ...що ми вийшли неушкодженими з усіх цих пригод (М); ...за щасливе повернення з усіх пригод (І). Значно рідше фразеологізми оригіналу відтворено ФО, переважно семантико-стилістичними відповідниками: «*Kurz und gut*» – *er befiß sich eines harmlos-trockenen Tones* [9, с. 68] – **Коротше кажучи**, – він намагався говорити сухо і невимушено (М); «**Одне слово**», – Фрідолін намагався надати своєму голосові діловито-байдужого звучання (І); *Du treibst nur einen besondern Spaß mit mir, um mich völlig verrückt zu machen* [9, с. 35] – Ти тільки жартуєш зі мною, щоб я було зовсім не **втрапив** **глузд** (М); Ти граєшся зі мною, я ж **втрачаю** **голову** (І); *daß er noch mitten in seiner Jugend stand* [9, с. 13] – що він у **розквіті молодості** (М); що він у **розквіті літ** (І). Часто у тексті перекладу знаходимо ФО або стійкі словосполучення, яких немає в оригіналі. Це є особливістю індивідуального авторського стилю Н. Іванчук: *wirkten irgendwie ernüchternd und beruhigend* [9, с. 20] – діяли на Фрідоліна якось заспокоїливо (М); **привели** Фрідоліна **до тями** і заспокоїли (І); *wenn es mir gelungen ist* [9, с. 26] – якщо мені пощастить (М); якщо **все піде гладко** (І); *Unfaßbare, unsinnige Zweifel wachten*

in ihm auf [9, с. 5] – невлмовимий, незбагнений сумнів **закрався у його душу** (М); незбагненні, несамовиті ревності здивилися у його душі (І); *bisher haben ihm drei Centi Morphin immer noch über den Anfall weggeholfen* [9, с. 8] – зазвичай морфій завжди допомагає йому впоратися з нападом (М); раніше йому достатньо було трьох кубиків морфіну, щоб знову **стати на ноги** (І). Як бачимо, перекладачі балансують між різними стратегіями відтворення ФО. Уведення Н. Іванчук додаткових ФО, на нашу думку, можна пояснити, з одного боку, компенсацією втрат ФО оригіналу, з іншого – бажанням перекладачки посилити експресію.

На морфологічному рівні спостерігаємо доволі часте вживання демінутивів. Авторські іменники-демінутиви перекладачі відтворюють українськими демінутивами, інколи вживаючи також властиві українській мові прикметники-демінутиви, зберігаючи семантику зменшувальності та емоційної оцінності одиниць оригіналу: *im schmalen weißen Messingbettchen* – у своєму маленькому білому ліжечку (М); на своєму вузькому білому ліжечку (І); *in seinem Heimatstädtchen* – у своєму рідному містечку (М); в рідному містечку (І); *Tischchen* – столик (М); (І); *Schönheitspflästerchen* – мушки (М); мушками (І); *Häuflein* – купки (М); невеличкі кучугури (І). Проте простежується й інша стратегія відтворення демінутивів оригіналу, коли зменшувальні суфікси у перекладі втрачаються: *ein Stückchen* – дещо (М); трохи (І); *Wachskerzchen* – свічка (М); (І); *Dirnchen* – дівчини (М); повії (І). Різний підхід перекладачів до відтворення цих виразних стилістичних засобів засвідчують такі приклади: *Dirnchen* – з повією (М); з маленькою шльондрою (І); *Gäßchen* – вулички (М); провулка (І). Як відомо, українцям властива більша емоційність, ліричність, суб'єктивність порівняно зі схильними до ідеалізму та об'єктивності німцями, тому не дивно, що перекладачі вводять у текст перекладу іменники та прикметники зі зменшувально-пестливими суфіксами за відсутності їх в оригіналі: *ihr kleines schmales Gesicht* – її маленьке, худеньке **личко** (М); її дрібне овальне **личко** (І); *am benachbarten Tisch* – за сусіднім **столиком** (М); (І); *kleine Landhäuser* – маленькі селянські **хатинки** (М); сільські **будиночки** (І); *mit dem weißen, kurzen Vollbart* – сиву коротку **борідку** (М); з короткою, білою **борідкою** (І); *aus einer kleinen italienischen Stadt* – з маленького італійського **містечка** (М); (І); *sein Kind* – **донечка** (М); його **донечка** (І); *einen roten Schlafrock* – червоний **халатик** (М); (І); *in solchen kleinen Städten* – у цих маленьких **містечках** (М); у таких собі маленьких **містечках** (І); *die Paare* – **парочкам**, **парочки** (М); *Vater eines sechsjährigen Mädchens* – має шестирічну **донечку** (М); (І); *es war ein zierliches, noch ganz junges Geschöpf, sehr blaß mit rotgeschminkten Lippen* – дуже **бліденьке** створіння, з яскраво нафарбованими вустами (М); то було цілком юне, тендітне створіння з надто червоними устами на дуже білому **личку** (І). Уведення додаткових демінутивів створює експресивне тло та наповнює переклад більшою суб'єктивністю.

Домінантами індивідуального авторського стилю А. Шніцлера на синтаксичному рівні є надзвичайно активне вживання вставлених конструкцій. Розглянемо, якими стратегіями послуговуються перекладачі у їхньому відтворенні: (1) *Plötzlich, mit einem sehr heftigen Ruck, bog der Wagen seitlich ab...* [9, с. 28] – Несподівано карета **різким поштовхом** завернула убік (М); Раптом екіпаж **рвучко** звернув убік (І); (2) *Von weitem hörte er dumpfe, regelmäßige Schritte und sah, noch ziemlich entfernt, eben um eine Straßenecke biegend, einen kleinen Trupp von Couleurstudenten, die, sechs oder acht an der*

Zahl, ihm entgegenkamen [9, с. 14] – Здалеку він почув глухі розмірені кроки і побачив шість-вісім постатей студентів, які вигулькнули з-за рогу і йшли йому назустріч (М); До нього долинули приглушені, розмірені кроки, а тоді він побачив невеликий гурт студентів, шестеро або восьмеро, які простували йому назустріч (І). (3)...*sass ein dicker Mensch mit einem Schal um den Hals, den Kopf in die Hände gestützt und schlief* [9, с. 43] – ...сидів огрядний чолов'яга, закутаний у шарф, схиливши голову на руки (М); ...виднівся якийсь огрядний чолов'яга з шаликом на шії; він сидів, підперши руками голову, і спав (І). (4) *Nachtigall, wie von seliger Heiterkeit erfüllt, erhob sich, umarmte den Direktor, dieser, empört, fauchte, obwohl selbst Jude, dem Pianisten ein landesübliches Schimpfwort ins Gesicht, das Nachtigall unverzüglich mit einer gewaltigen Ohrfeige quittierte* [9, с. 21] – Нахтігаль у нападі нестримних веселощів встав і обняв директора. Той, незважаючи на те, що й сам був євреєм, грубо обляяв Нахтігаль, на що Нахтігаль негайно відповів ляпасом (М); Нахтігаль, уже на підпитку, підвівся з ослона, обняв директора, а той, хоч і сам був євреєм, розлютився й обляяв піаніста грубою єврейською лайкою, на що Нахтігаль блискавично відреагував ляпасом (І). Як бачимо з наведених прикладів, І. Мегела та Н. Іваничук по-різному підходять до перекладу таких конструкцій: зберігають авторський синтаксис, трансформують вставлені конструкції або опускають. При цьому змінюється структура речень оригіналу та пунктуація, що часто є неминучим у перекладі.

Висновки. Як засвідчує проведене дослідження, відтворюючи доміанти індивідуального авторського стилю, перекладачі балансують між різними стратегіями. Втрач у перекладі знає просторічне, неграмотне мовлення персонажів. На заваді правильній рецепції читачем тексту оригіналу може стати також підсилення експресії за рахунок введення додаткових ФО та стилістично маркованих слів, а також опущення певних словосполучень та речень. Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в аналізі інших творів А. Шніцлера та їхніх україномовних перекладів із метою отримання більш загальних висновків про можливість відтворюваності авторського стилю та задля узагальнення творчого досвіду перекладачів.

Література:

1. Бродська О. Артур Шніцлер: стилістика творчості. Новітня філологія. Миколаїв: Вид-во МДГУ імені П. Могили, 2007. № 8(28). С. 102–113.
2. Бродська О. Артур Шніцлер в оцінках, відгуках, інтерпретації. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського: збірник наукових праць.

- Серія: Лінгвістичні науки. Вип. 85. Одеса: «Астропринт», 2011. С. 14 Серія: Лінгвістичні науки. 23.
3. Мегела І. Маскарад прихованих бажань. Психоаналіз «Траумно-веллел» Артура Шніцлера. Ейдоси літературознавчого дискурсу. Київ: Вид. дім Дмитра Бурого, 2016. С. 309–320.
 4. Бродська О. Творчість Артура Шніцлера: контекст австрійсько-українських літературних взаємодій: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.05 / КНУ імені Т.Шевченка, 2011. 21 с.
 5. Бродська О. Публіцистичні виступи Артура Шніцлера: дискурс внутрішньої організації тексту. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філологічні науки. Луганськ: Вид-во Луганськ. нац. ун-ту, 2009. Випуск 19(182). С. 129–137.
 6. Андрієнко Т. Стратегії відтворення інтелектуальних характеристик мовної особистості в перекладі. Наукові записки. Вип. 116. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2013. С. 92–95.
 7. Шніцлер А. Повернення Казанови. Царство снів: повісті. Із нім. переклала Н. Іваничук. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 164 с.
 8. Шніцлер А. Повернення Казанови. Повісті, оповідання. Переклад з німецької та примітки Івана Мегели. Чернівці: Видавництво газети «Молодий буковинець», 2003. 336 с.
 9. Schnitzler A. Traumnovelle: Berliner Ausgabe, 2016. 4. Auflage. 74 S.

Лалаян Н. С. Перевод произведений А. Шницлера на украинский язык (на материале повести «Новелла снов»)

Анотация. В статье подан материал о творчестве австрийского писателя и драматурга А. Шницлера и перевод его произведений на украинский язык. Определены главные черты индивидуального авторского стиля писателя, произведен сравнительный анализ переводов повести «Traumnovelle», выполненных И. Мегелой и Н. Иваничук, установлено, каких стратегий они придерживаются при воспроизведении доминант

Ключевые слова: Шницлер, перевод, индивидуальный авторский стиль, сравнительный анализ.

Lalaian N. Translation of works by A. Schnitzler into Ukrainian (based on the story «A Dream Novel»)

Summary. The article offers material on the work by the Austrian author and dramatist A. Schnitzler and translation of his works into Ukrainian. The main features of the individual style of the author have been determined, comparative analysis of the translations of the story «A Dream Novel» made by I. Megela and N. Ivanychuk has been made. The strategies applied by the translators while rendering the dominants of the author's writing style have been determined.

Key words: Schnitzler, translation, individual style of the author, comparative analysis.